

Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΟΥΡΑΣ ΔΙΑ ΤΑ ΖΩΑ

Μεταξὺ τῶν μύθων, οἱ ὅποιοι μᾶς διηγοῦνται συνομιλίας καὶ πράξεις τῶν ζώων, ὑπάρχει κάποιος, ὅστις διηγείται ὅτι ὁ ἄκερκος πιθήκος, συναντήσας τὴν ἀλώπεκα ἐζήτησε παρ' αὐτῆς νὰ τοῦ δώσῃ ἓνα κομμάτι ἀπὸ τὴν οὐράν της οὐράν. Φαίνεται λοιπὸν ὅτι οἱ ἄνθρωποι τῶν παλαιῶν χρόνων, κατὰ τοὺς ἠπείρους ἐπίσθη καὶ ὁ μῦθος αὐτός, εἶχον τὴν γνώμην ὅτι ἡ οὐρὰ εἶναι εἰς μεγάλην ὑπόληψιν μεταξὺ τῶν ζώων καὶ ὅτι τοὺς χρησιμεύει κάπως ὡς στόλισμα.

Κατὰ τοὺς σημερινούς χρόνους φαίνεται ὅτι θεωρεῖται ἐντελῶς ἄσκοπον ἢ μᾶλλον ἀνθαίρετον τὸ ὅτι ἄλλοι μὲν ζῶα φέρουν τεραστίαν οὐράν, ἄλλα δὲ στεροῦνται ἐντελῶς αὐτῆς. Πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ἀληθείας τῆς γνώμης ταύτης προσίγουν τὸ γεγονός, ὅτι καὶ μεταξὺ τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ αὐτοῦ εἶδους παρατηρεῖται διαφορὰ ὡς πρὸς τὸ μῆκος τῆς οὐρᾶς. Οὕτω λ. χ., ἐν ᾧ ὄλαι αἱ γαλαῖ διακρίνονται διὰ τὸ μῆκος τῆς οὐρᾶς, ἢ τοῦ λυγκὸς εἶναι ἐλαχίστη. Ἐκ τῶν ἀντλοπῶν διακρίνεται διὰ τὴν μεγάλην τῆς οὐρᾶν ἢ καμηλοπάρδαλις. Οἱ ἀνθρωποειδεῖς πιθήκοι δὲν ἔχουν οὐράν, ἐν ᾧ τὸναντίον παρὰ τισι ἄλλοις πιθήκοις χρησιμεύει ὡς πέμπτος πούς ἢ, καλύτερον, ὡς τρίτη χεὶρ.

Παρ' ὅλα ὁμως ταῦτα ἡ ἀνωτέρω γνώμη εἶναι ἰσφαλμένη. Κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Dr Zell τὰ ζῶα πρέπει νὰ διαιρεθοῦν σχετικῶς πρὸς τὴν οὐράν τους εἰς τὰς ἐξῆς τρεῖς τάξεις: α) Ζῶα διὰ τὰ ὅποια ἡ οὐρὰ εἶναι ἀναγκαία διὰ τὴν ὑπαρξίν των. β) Ζῶα διὰ τὰ ὅποια ἔχει πολλὴν σπουδαιότητα. γ) Ζῶα διὰ τὰ ὅποια ἡ οὐρὰ εἶναι ἀδιάφορος. Μερικὰ παραδείγματα θὰ διασαφηνίσωσιν ἐντελῶς τὸ πρᾶγμα. Ἐὰν ἀποκοπῇ διὰ σφαίρας κυνηγοῦ ἢ βραχεῖα οὐρὰ τῆς ἐλάφου — ὅπως συνέβη πολλάκις — οὐδεμίαν ἐπίδρασιν ἔχει ἢ ἔλλειψιν αὐτῆς ἐπὶ τῆς ζωῆς τοῦ ζώου. Ἐὰν ὁμως ἀποκόψωμεν τὴν οὐράν αἰλούρου, θὰ ἀποβῇ δύσκολον εἰς τὸ ζῶον νὰ συλλαμβάνῃ τὴν λείαν του. Ἀπεναντίας ὁ ἰχθύς δὲν δύναται νὰ νοηθῇ χωρὶς οὐράν.

Θαυμάσια διεπίστωσεν ὁ Graber τὴν σημασίαν τῆς οὐρᾶς τῶν ἰχθύων. Δικαίως δὲ φρονεῖ ὅτι αὕτη δὲν εἶναι ἀπλοῦν προσάρτημα διὰ τὰ ζῶα ταῦτα, ἀλλὰ τὸναντίον τὸ στέλεχος τοῦ σώματος εἶναι προσάρτημα διὰ τὴν οὐράν.

Τὸ αὐτὸ ἰσχύει, δύναται τις νὰ εἴπῃ, δι' ὅλα τὰ ὑδρόβια. Δι' αὐτὰ ἡ

οὐρά εἶναι ἀπαραίτητος διὰ τὴν ὑπαρξίν των. Διὰ τὰς φαλαίνας, αἱ ὁποῖαι ζοῦν ὅπως οἱ ἰχθύς, ἡ οὐρά ὄχι μόνον χρησιμεύει ὡς πηδάλιον, ἀλλ' ἀποτελεῖ καὶ τὸ κύριον αὐτῶν ὄπλον. Μακρὰν οὐρὰν κέκτηνται καὶ οἱ κροκόδειλοι, καθὼς καὶ ἄλλα ἀμφίβια.

*Απολύτως ἀναγκαῖα εἶναι ἡ μακρὰ οὐρά καὶ εἰς μερικά εἶδη πιθήκων, εἰς τοὺς ὁποίους χρησιμεύει ὡς πέμπτον ἀπτικὸν ὄργανον, ὡς ἐπίσης εἰς τὸ Καγκουρῶ, τὸ ὁποῖον μὲ τὴν βοήθειαν τῆς οὐρᾶς κατορθώνει νὰ κάθεται ἐπὶ τρίποδος ὑποποδίου.

*Ἡ οὐρά ὡς πηδάλιον ἐν τῷ ἀέρι δὲν ἔχει γενικῶς τόσην σημασίαν ὡς ἡ οὐρά ὡς πηδάλιον ἐντὸς τοῦ ὕδατος. *Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἡ ὑπαρξίς ἢ ἔλλειψις αὐτῆς ὀδηγεῖ ἡμᾶς εἰς μερικά συμπεράσματα.

*Ὅλα τὰ εἶδη τῶν γαλῶν ἔχουσι μακρὰν οὐρὰν. Τοῦτο εἶναι πολὺ φυσικόν. *Ἡ λεία, τὴν ὁποίαν ἐπὶ μακρὸν χρόνον ἐκαροδόκουν, προσπαθεῖ νὰ διαφύγῃ τὴν τελευταίαν στιγμὴν. *Ὁ λέων ὁμως, ἡ τίγρις, ἡ γάτα κ.τ.λ. δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γνωρίζουν ἐκ τῶν προτέρων πρὸς ποίαν κατεύθυνσιν θὰ τραπῇ τὸ ἔμφοβον θήραμα. Διὰ τοῦτο καὶ ἡ ὡς πηδάλιον χρησιμεύουσα οὐρά κινεῖται ὑπὸ τοῦ ζώου ταχέως καὶ κυκλικῶς, ὡς βλέπομεν ἰδίᾳ εἰς τὸν λῶνια.

Διατὶ ὁμως ἔχει ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὁ λύγξ τόσον μικρὰν οὐρὰν; Διότι ἐπιπίπτει ἐναντίον τῶν δορκαδῶν καὶ ἄλλων ζώων ἀπὸ τῶν δένδρων, ἐπὶ τῶν ὁποίων караδοκεῖ. *Ἐπ' αὐτῶν δὲν ἐπιτρέπουν οἱ κλάδοι νὰ κινή τὴν οὐρὰν κυκλικῶς καὶ διὰ τοῦτο εἶναι αὕτη βραχεῖα.

Καὶ ἄλλα εἶδη τῆς οἰκογενείας τῶν γατιδῶν στεροῦνται οὐρᾶς, διότι διαβιοῦσι караδοκεῖντα τὴν λείαν αὐτῶν ἐπὶ κλάδων δένδρων καὶ θάμνων.

Ποία ὠφέλεια ἠδύναντο νὰ ἔχωσιν ἀπὸ τὴν οὐρὰν;

Τὰ εἶδη τὰ ἀνήκοντα εἰς τὴν οἰκογένειαν τῶν κυνῶν δὲν караδοκοῦν τὴν λείαν των, ἀλλὰ μάλλον καταδιώκουν αὐτήν. *Ἐδῶ ἡ μακρὴ οὐρά ἔχει σημασίαν ἐφ' ὅσον τὸ καταδιωκόμενον ζῶον — ὁ λαγῶς π.χ. — κάμνει ἐλιγμούς.

*Ὁ λαγῶς δὲν ἔχει ἀνάγκην οὐρᾶς, διότι γνωρίζει ἐκ τῶν προτέρων πότε θὰ κάμῃ τὸν ἐλιγμὸν. Εἰς τὸν διώκτην ὁμως δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ αἰφνιδία ἀλλαγὴ τῆς κατευθύνσεως δι' ἧς καὶ ἔχει ἀνάγκην ἰσχυρᾶς οὐρᾶς, ἵνα κατορθώσῃ δι' αὐτῆς νὰ στρέφῃ οὕτω τὸ σῶμα, ὥστε νὰ λαμβάνῃ τὴν κατεύθυνσιν τοῦ λαγῶς. Διὰ τοῦτο ὅλα τὰ λαγωνικά ἔχουν ἐξαιρετικῶς ἰσχυρὰν οὐρὰν.

*Ἡ ἀλώπηξ ἴσταται ὡς πρὸς τὸν τρόπον τοῦ βίου μεταξὺ κυνὸς καὶ γαλῆς. Δὲν κυνηγεῖ ὡς τὰ ἄλλα εἶδη τῆς οἰκογενείας τῶν κυνῶν. *Ἐὰν παρατηρήσῃ τις πῶς συλλαμβάνει τοὺς ποντικούς, θὰ ἐννοήσῃ εἰς τί τῆς χρησιμεύει ἡ μακρὰ οὐρά. Τοὺς συλλαμβάνει ὅπως αἱ γαλαῖ καὶ διὰ τοῦτο ἔχει ἀνάγκην πηδαλίου. Τὸ πυκνὸν τρίχωμα τῆς οὐρᾶς τῆς ὁμοῦ ἐξηγεῖται ἐκ τοῦ ἀγῶνος, τὸν ὁποῖον διεξάγει κατὰ σφηκῶν καὶ βομβυλιῶν. Τὸ πρῶτον ὅταν τὰ ἔντομα ταῦτα εἶναι ἀκόμη παγωμένα ἀπὸ τὸ ψῦχος, τὰ ἀνασκαλεύει, διότι ἀγαπᾷ πολὺ τὰς νύμφας των καὶ τὸ μέλι τῶν βομβυλιῶν. *Ἐπειδὴ ὁμως ὑ-

πίρχουν καὶ σφῆκες, αἱ ὁποῖαι εἶναι εἰς θέσιν νὰ τὴν κεντρίσουν, τοὺς φονεύει μὲ τὴν φουντωτὴν τῆς οὐρᾶν. Φυσικὰ αὐτὸ θὰ ἦτο ἀδύνατον ἂν ἡ οὐρὰ τῆς ἦτο ὅπως ἡ τῆς γαλῆς, ἄνευ πυκνοῦ τριχώματος.

Τὰ αὐτὰ ἰσχύουν καὶ διὰ τὰ ἀρπακτικὰ πτηνὰ. Ὅσα τρέφονται εὐκόλως καὶ χωρὶς πολὺν κόπον ἀπὸ τοὺς ἔγχελαις, δὲν ἔχουν ἀνάγκην μακρᾶς οὐρᾶς. Δι' αὐτὸν τὸν λόγον στεροῦνται αὐτῆς οἱ κόρακες καὶ οἱ γύπες. Τούναντίον χοιριάζονται πολὺ τριαύτην οὐρᾶν τὰ ὄρνεα ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ πηδαλιουχοῦν μὲ ταχύτητα, ὡς λ. χ. οἱ ἰέρακες κ.λ.

Τὰ φυτοφάγα ζῶα, τὰ ὁποῖα δὲν καταδιώκουν τὸ θῦμα των, θὰ ἔπρεπε νὰ εἶναι κατὰ κανόνα χωρὶς οὐρᾶν. Ὁ κανὼν ὁμοῦ ἔχει ἐδῶ πολλὰς ἐξαιρέσεις. Ἡ οὐρὰ χρησιμεύει εἰς τοὺς ποντικούς πρὸς ἀναρρίχῃσιν, ὅπως βλέπομεν, ἂν ἀποκόψωμεν αὐτήν.

Μεγάλως ἔπειτα χρησιμεύει ἡ οὐρὰ παρὰ τοῖς φυτοφάγοις καὶ πρὸς ἐκδίωξιν τῶν ἐπὶ τῷ σώματι ἐπικαθημένων μυῶν. Τὰ ὄρνεα φυτοφάγα, αἶγες, ὄνοι, πρόβατα κ.λ., ἔχουσι μικρὰν οὐρᾶν, διότι καὶ τὰ ἔντομα δὲν εἶναι πολλὰ ἐπὶ τῶν ὄρέων. Ἄλλ' οἱ βόες καὶ οἱ βούβαλοι διακρίνονται τούναντίον διὰ τὸ μῆκος τῆς οὐρᾶς, διότι τὰ μέρη εἰς τὰ ὁποῖα βιοῦσι, εἶναι πλήρη ἐντόμων. Ὁ ἄγριος ἵππος ἔχει μετρίαν οὐρᾶν, διότι οὔτε ἐπὶ τῶν ὄρέων ζῆ οὔτε ἐντὸς ἐλωδῶν μερῶν.

Ἐξ ὅλων τούτων καταφαίνεται ὅτι τὸ μῆκος τῆς οὐρᾶς δὲν εἶναι ἀποτέλεσμα αὐθαιρεσίας ἢ τύχης, ἀλλ' ὅτι ἐξηγεῖται ἐκ τοῦ τρόπου τῆς ζωῆς τῶν διαφόρων ζώων.